

قلعه وکیل آباد؛ یادگار حاج حسین آقاملک برای کشاورزان

طلسمی که شکست

نیز فاصله تا نزدیک ترین ایستگاه اتوبوس دست کم ۳۱۱ متر با پیمایش چهار دقیقه زمان است.

مسجد صاحب الزمان (عج) تنها مسجد وکیل آباد است. قدمت این مسجد بیش از پنجاه سال است و به همین دلیل یکی از کاربری های شاخص محله به شمار می آید. مدرسه ابتدایی شرافت که به صورت دوشیفته فعالیت می کند نیز تنها کاربری آموزشی این محله و جزو مکان های شاخص آن محسوب می شود. زورخانه مولای متقیان (ع) در وکیل آباد ۸۹ نیز از مراکز شاخص محله وکیل آباد محسوب می شود. وکیل آباد در همسایگی دو محله فارغ التحصیلان و ولی عصر (عج) قرار دارد. شرق این محله، بزرگراه نمایشگاه و جنوب آن، بزرگراه وکیل آباد وجود دارد.

آبان ۱۴۰۳، پس از کش و قوس های فراوان، طلسم ساخت و ساز شکسته شد. شهرداری طرح تفصیلی را آماده کرد و به تصویب رساند؛ طرحی که مطابق نظر مردم تهیه شد و از طرف دیگر، مجوز انتشار اوراق مشارکت برای آبادانی این محدوده نیز گرفته شده است. بر اساس طرح جدید، ساکنان اجازه ساخت واحدهای دو تاشش طبقه را دارند. وکیل آباد جزو محله هایی است که ساکنانش از نعمت وجود قطار شهری بهره مند هستند. این محله از جهت جنوبی در بزرگراه وکیل آباد به ایستگاه «کوهستان» خط یک مترو دسترسی دارد. علاوه بر این، از نظر دسترسی های درون شهری نیز تردد خودروهای سواری به بزرگراه وکیل آباد امکان پذیر است. از نظر پراکندگی ایستگاه های اتوبوس

خریده بود، نام وکیل آباد بر این ده بوده است. به نظر می رسد نام وکیل آباد برگرفته از خانواده کفایی ها باشد که وکیل مجلس بودند. حسین ملک ده وکیل آباد را از کفایی ها خریده و بعد شروع به ساخت باغی در آن کرده است و چون نام ده وکیل آباد بوده، ایشان نام باغ و بعد ها نام قلعه و محله وکیل آباد را هم از آن برگرفته است. ده وکیل آباد هنوز هم در آخر بولوار وکیل آباد و سمت راست باغ وکیل آباد قرار دارد.

قلعه وکیل آباد، بدون بلندمرتبه سازی

وسعت محله وکیل آباد ۸۷ هکتار و جمعیتش ۳ هزار و ۷۸۱ نفر است که فقط در محدوده مرکزی آن سکونت دارند. تراکم جمعیتش حدود ۴۳ نفر در هکتار است که با توجه به غیرمسکونی بودن بخش زیادی از محدوده محله وکیل آباد، از میانگین تراکم جمعیتی شهر مشهد کمتر است. کاربری اصلی این محله که در جنوب غربی شهر مشهد قرار گرفته، مسکونی و ورزشی است. فضاهای باز و سبز همگانی نیز به صورت خطی و پراکنده در این محله به چشم می خورد. میانگین فاصله مکانی تا نزدیک ترین فضای سبز در محله وکیل آباد، ۶۵۴ متر است. برای پیمودن این مسافت دست کم هشت دقیقه و یازده ثانیه زمان را باید پیش بینی کنید. بخش زیادی از محله وکیل آباد، اراضی بایر است. اما در بافت مسکونی، ساختمان های یک تاسه طبقه به چشم می خورد و از بلندمرتبه سازی در این محله خبری نیست. یکی از مشکلات محله وکیل آباد فریز بودن محله بود و حدود سی سال این محله به عنوان بافت فرسوده شناخته می شد و اجازه ساخت و ساز و بلندمرتبه سازی به ساکنان این محله داده نمی شد و به همین دلیل بخش انتهایی بولوار وکیل آباد نسبت به دیگر محلات بولوار وکیل آباد عقب ماند و ظاهری روستایی داشت.

محله وکیل آباد قدیمی ترین محله بخش متصل منطقه ۱۲ شهرداری مشهد است که آخرین محله در انتهای بولوار وکیل آباد و در مسیر بیلاقات اطراف مشهد همچون طبقه، شاندریز و زشک قرار دارد. این محله از حدود ۱۲۰ سال پیش میزبان کشاورزان، باغبانان و دامداران حاج حسین آقاملک بوده است. قلعه وکیل آباد از سه قلعه اصلی تشکیل شده بود: قلعه اربابی که داروغه، سرسالار، میرآب و مشاوران ارباب در آن ساکن بودند. این بخش بزرگ ترین قلعه و دارای ستون ها و تزیینات گچ بری زیبایی بود. بزرگ ترین و زیباترین اتاق این قلعه مخصوص ارباب بود و هر وقت حاج حسین ملک برای بازدید اراضی و حساب و کتاب به قلعه می آمد، در این اتاق مجلل و زیبا ساکن می شد. قلعه دوم که متعلق به رعایا و کشاورزان بود، شباهت زیادی به قلعه نداشت و از خانه های گنبدی و یک طبقه تشکیل شده بود. بیشتر این خانه ها دو بخش به هم چسبیده داشتند که در بخشی حیوانات و احشام نگهداری می شدند و در بخش دیگر کشاورز و خانواده اش زندگی می کردند. قلعه سوم کاروان سربازی بود که در حاشیه روستا قرار داشت و مسافران و زائرانی که قصد رفتن به شهر مشهد را داشتند، در آنجا استراحت می کردند. کاروان سراقدمت زیادی داشت و مشخص نبود چه کسی آن را ساخته است. بعضی ها می گفتند: این کاروان سرا را پدر حاج حسین ملک ساخته و به دستور او از زائران رضوی پذیرایی می شده است. درباره نام وکیل آباد روایتی از دختر مرحوم حسین آقای ملک وجود دارد و او می گوید: زمانی که پدر ما این ده را از آقا زاده حاج محمد کفایی، وکیل مجلس در دوره مشروطیت و پسر آخوند خراسانی،

ادامه روند کار بست مشارکت گروه های ذی نفع و ذی نفوذ در تهیه و تصویب طرح - ادامه از صفحه ۴

